Съфинансирано от Европейския съюз

ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА РЕГИОНИТЕ“ 2021-2027 г. МЕТОДОЛОГИЯ И КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР НА ОПЕРАЦИИ ПО ПРИОРИТЕТ 2 „ИНТЕГРИРАНО ТЕРИТОРИАЛНО РАЗВИТИЕ НА РЕГИОНИТЕ“

I. Основни параметри на операцията		
1.	**Наименование на процедурата**	Подкрепа за интегрирано градско развитие в 40 градски общини
2.	**Приоритет**	Приоритет 2 „Интегрирано териториално развитие на регионите“
3.	**Обща цел**	Насърчаване на интегрираното и приобщаващо социално, икономическо и екологично местно развитие, културата, природното наследство, устойчивия туризъм и сигурността, в райони, различни от градските райони
4.	**Продължителност**	От датата на обявяване на Насоки за кандидатстване до 31.12.2029 г.
5.	**Бюджет**	1 300 000 000,00 лв. (664 679 445,56 евро) национално и европейско съфинансиране
6.	**Област на интервенция**	019. Услуги и приложения за електронно здравеопазване (включително e-Care, интернет на нещата за физическа активност и интелигентна заобикаляща среда) 042. Обновяване на наличния жилищен фонд с цел повишаване на енергийната ефективност, демонстрационни проекти и спомагателни мерки, които отговарят на критериите за енергийна ефективност 043. Изграждане на нови енергийно ефективни сгради 045. Обновяване на обществена инфраструктура или мерки за повишаване на енергийната ефективност на обществена структура, демонстрационни проекти и спомагателни мерки, които отговарят на критериите за енергийна ефективност 073. Рехабилитация на промишлени площадки и замърсени терени 077. Мерки за намаляване на шума и за качеството на въздуха 079. Опазване на природата и биологичното разнообразие, природно наследство и ресурси, зелена и синя инфраструктура

		081. Инфраструктура за чист градски транспорт 082. Подвижен състав за чист градски транспорт 083. Велосипедна инфраструктура 084. Цифровизация на градския транспорт 086. Инфраструктура за алтернативни горива 090. Новопостроени или модернизирани други национални, регионални и местни пътища за достъп 093. Други реконструирани или модернизирани пътища (магистрала, национален, регионален или местен път) 095. Цифровизация на транспорта, когато е посветена отчасти на намаляването на емисиите на парникови газове: автомобилен транспорт 121. Инфраструктура в областта на образованието и грижите в ранна детска възраст 122. Инфраструктура за начално и средно образование 123. Инфраструктура за висше образование 124. Инфраструктура за професионално образование и обучение и учене за възрастни 126. Жилищна инфраструктура (различна от тази за мигранти, бежанци и лица под международна закрила или кандидатстващи за такава) 127. Друга инфраструктура, която допринася за социалното приобщаване в общността 128. Инфраструктура за здравеопазването 129. Оборудване за здравеопазване 130. Мобилни активи в областта на здравеопазването 131. Цифровизация в областта на здравеопазването 165. Опазване, развитие и популяризиране на публични туристически активи и туристически услуги 166. Опазване, развитие и популяризиране на културното наследство и културните услуги 168. Физическо обновяване и сигурност на обществените пространства
7.	**Териториален обхват**	На територията на Република България
8.	**Начин на реализация**	**Процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (БФП)**, съгл. чл. 25, ал. 1, т. 2 и чл. 43, ал. 2, т. 1 от Закон за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ)
9.	**Крайни срокове за кандидатстване**	До 3 месеца от обявяване на Насоки за кандидатстване
10.	**Режим на държавна помощ**	В рамките на настоящата процедура в зависимост от спецификата на проектното предложение са възможни

		следните хипотези на съответствие с приложимия режим на държавна помощ: - режим „*непомощ“*; - режим на *„de minimis”* - Регламент (ЕС) 2023/2831 на КОМИСИЯТА от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis, ОВ L, 2023/2831 от 15.12.2023 г.; - Регламент (ЕС) 2023/2832 на КОМИСИЯТА от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес, ОВ L, 2023/2832 от 15.12.2023 г.; - Регламент (ЕС) 2023/1315 на Комисията от 23 юни 2023 година за изменение на Регламент (ЕС) № 651/2014 за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора. ***Режимът на държавна помощ ще бъде подробно описан в Насоките за кандидатстване по съответната процедура.***
11.	**Управляващ орган**	Главна дирекция „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие”, МРРБ
II. Критерии за допустимост		
1.	**Допустими кандидати**	Всички кандидати с одобрени концепции за интегрирани териториални инвестиции (ИТИ), определени за конкретни бенефициенти, съгласно чл. 43, ал. 1 от ЗУСЕФСУ
2.	**Допустими партньори**	- Държавни органи; - Областни администрации; - Общински власти на всички градски и селски общини в съответствие с териториалния обхват на допустимите дейности; -Представители на гражданското общество (неправителствени организации, организации на работодатели и на синдикати, фондации); - Представители на бизнеса (предприятия); -Научна и академична общност; - Сдружения на собственици на сгради в режим на етажна собственост;

		-Лечебни заведения, държавна или общинска собственост, само в партньорство съответно с Министерството на здравеопазването (в случай на държавна) или общината (в случай на общинска собственост); -Културни институти; - Други организации от публичния сектор. ***ВАЖНО!*** ***Изброените партньори са допустими по процедурата само ако са участвали в партньорство с кандидатите, посочени в т. 1 „Допустими кандидати“.***
3.	**Допустими дейности**	**1. Инфраструктурни мерки за насърчаване на икономическата активност:** • Инфраструктура за бизнес и предприемачество (вкл. сгради); • Бизнес и индустриални паркове; • Инфраструктура за иновации и развитие на малки и средни предприятия (МСП). **2. Енергийна ефективност (ЕЕ) и устойчиво обновяване на жилищни и обществени сгради, вкл. студентски и ученически общежития** • Кампании за повишаване на осведомеността и всички видове мерки за ЕЕ в сградите, вкл. конструктивно (и сеизмично) укрепване; • Системи за отопление и климатизация; • Интегрирани инсталации за възобновяема енергия на място; • Оборудване за зареждане на електромобили; • Цифровизация на сградите; • Зелена инфраструктура и др. **3. Устойчива мобилност, вкл. градска мобилност:** • Разработване на (План за устойчива градска мобилност (ПУГМ); • Въвеждане на интелигентни транспортни системи и др. мерки за дигитализация на транспорта; • Подмяна на подвижния състав на обществения транспорт с екологично чист; • Зарядна инфраструктура за чисти превозни средства; • Велосипедна и пешеходна мрежа;

		• Транспортна инфраструктура, вкл. улици и съоръжения във връзка с развитието на интегрирана система за обществен транспорт; • Мерки за подобряване на достъпността и безопасността на транспорта; • Подобряване на връзките между градски, междуградски автобусен, железопътен, въздушен, вътрешноводен и морски транспорт, като част от реализиране на интермодални превози и др. **4. Пътна инфраструктура, функционални връзки и пътна безопасност:** • Подобряване на свързаността между териториите чрез инвестиции в пътища от I, II и III клас от републиканската пътна мрежа (съгласно чл. 3 от Закона за пътищата) извън TEN-T мрежата; • Инвестиции в местни общински пътища на територията на градските общини при солидна обосновка, демонстрираща подобряване на свързаността между териториите, създаване на функционални връзки и доказана необходимост от постигане на целите за социално включване и икономическо развитие; • Обособяване на ленти за велосипеден транспорт; • Мерки за цифровизация на транспорта по пътната мрежа с цел намаляване на емисиите на парникови газове; • Всички видове мерки за пътна безопасност, интелигентни транспортни системи, превенция и повишаване на осведомеността и др.; • Развитие на инфраструктура за алтернативни горива по новоизградените или модернизирани пътища. **5. Зелена градска инфраструктура и сигурност в обществени пространства:** • Изграждане на обществени зони за отдих и зелени площи, вкл. физически елементи на градската среда и зелена инфраструктура за сгради и междублокови пространства; • Мерки за повишаване на сигурността, вкл. пътна безопасност и подобряване на готовността на институциите да реагират в случай на инциденти; • Обновяване на квартали/специфични територии с неблагоприятни социално икономически характеристики, при спазване на принципа за несегрегация.

		6. Образователна инфраструктура и оборудване: • Образователна инфраструктура и оборудване (вкл. училищни автобуси) за предучилищно, училищно и висше образование, вкл. ученически общежития, както и детски ясли и градини при спазване на принципите за несегрегация. Мерките, предвиждащи инвестиции в образователна инфраструктура по процедурата, следва задължително да бъдат комбинирани с подходящи „меки“ мерки, като същите могат да бъдат финансирани от различни източници, вкл. ЕСФ+. **7. Здравна и социална инфраструктура:** • Подпомагане на общопрактикуващи лекари (индивидуални и групови практики) с фокус върху отдалечените и труднодостъпни места; • Мобилни кабинети в подкрепа на провеждане на информационни кампании и профилактика; • Обновяване на медицинската апаратура в болниците, свързана с диагностиката на сърдечно-съдови и онкологични заболявания; • Ново строителство на общинска здравна инфраструктура при солидна обосновка за необходимостта от допълнителен капацитет и в съответствие с картата на здравните услуги; • Изграждане и оборудване на нови социални услуги в общността за резидентна грижа за лица над трудоспособна възраст (без увреждания и с възможност за самообслужване) - част от реформата в Дългосрочната грижа; • Нови интегрирани здравно-социални услуги в общността за резидентна грижа за възрастни хора с трайни увреждания, нуждаещи се от постоянни медицински грижи и възрастни хора, които не могат да се обслужват сами и се нуждаят от постоянни медицински грижи - част от реформата в Дългосрочната грижа; • Нови социални услуги в общността за спешно настаняване и осигуряване на подслон за лица в кризисна ситуация (временно настаняване за бездомни лица и семейства и временно настаняване в безопасна среда за лица в кризисна ситуация и жертви на домашно насилие, жертви на трафик или непридружени деца); • Базирани в общността центрове за ранно детско развитие за подкрепа на деца и техните родители и

		семейства (предоставящи основно дейности за консултиране, обучение и терапия, както и работа в общността, застъпничество и посредничество). Мерките, предвиждащи инвестиции в социална инфраструктура по процедурата, следва задължително да бъдат комбинирани с подходящи „меки“ мерки, като същите могат да бъдат финансирани от различни източници, вкл. ЕСФ+. **8. Жилищно настаняване:** • Осигуряване на модерно и достъпно жилищно настаняване, вкл. и на уязвими групи от населението и други групи в неравностойно положение, в т.ч. роми; • Подкрепа за прилагане на иновативни подходи за финансиране на жилищната политика в общините; • Насърчаване на архитектурния дизайн и изграждането на жилища, прилагащи принципи за устойчивост на околната среда, със специално внимание към смекчаването и адаптирането на изменението на климата. Мерките, предвиждащи инвестиции в жилищно настаняване по процедурата, следва задължително да бъдат комбинирани с подходящи „меки“ мерки, като същите могат да бъдат финансирани от различни източници, вкл. ЕСФ+. **9. Култура, спорт и туризъм:** • Инфраструктура и оборудване за масов спорт; • Съхранение и развитие на културното наследство: инфраструктура и оборудване за културни организации, обекти и сгради, вкл. за създаване на ключови регистри и дигитализация на културни ценности; разработване на планове за опазване и управление на обектите на недвижимото културно наследство; • Съхранение и развитие на природното наследство, вкл. инвестиции в инфраструктура за планински туризъм (напр. хижи и заслони); • Общодостъпна дребномащабна инфраструктура и меки мерки за насърчаване развитието на местни забележителности и атракции, включително популяризирането на устойчиви форми на туризъм: екотуризъм (отговорно пътуване до природни места без да се засяга дивата природа), селски туризъм (насърчаващ алтернативна заетост в селските райони), културен туризъм (развитие на културни забележителности и атракции опазващи културното

		наследство, както и активно изживяване и участие в културни прояви и творчески процеси), крайбрежен, рекреационен и морски туризъм (с внимание към околната среда и местните традиции, свързани с рибарството и аквакултурите).
4.	**Допустими разходи**	**Период на допустимост –** от 01.01.2021 г. до 31.12.2029 г. **Допустими са всякакви разходи, свързани с изпълнение на горепосочените дейности, както следва:** - Разходи за строително-монтажни работи (СМР); - Разходи за материални активи; - Разходи за нематериални активи; - Разходи за услуги; - Непреки разходи – в т.ч. разходи за организация и управление, разходи за комуникация, прозрачност и видимост; - Невъзстановим данък добавена стойност; - Други разходи, в съответствие с допустимите дейности и разпоредбите на Регламент (ЕС) 2021/1060.
5.	**Целеви групи**	- Държавни органи; - Областни администрации и общински власти; - Представителите на гражданското общество (неправителствени организации, организации на работодатели и на синдикати, фондации); - Представители на бизнеса (предприятия); - Научната общност; - Сдруженията на собствениците на сгради в режим на етажна собственост; - Населението на всички 40 градски общини, които ще бъдат подпомогнати в рамките на Приоритет 2 на Програма „Развитие на регионите 2021-2027 г. (ПРР), техни посетители и гости, както и населението на съседни селски общини и населени места.
6.	**Очаквани резултати**	Изпълнението на предвидените мерки ще допринесе за създаването на жизнени, икономически силни и устойчиви региони като отговор на неблагоприятните демографски тенденции и задълбочаване на между- и вътрешнорегионалните различия, в т. ч. справяне с негативните демографски тенденции и намаляване на регионалните различия по отношение на населението; увеличаване на икономическия растеж на българските региони; насърчаване на балансирано териториално

		развитие чрез полицентрична мрежа от градове, подкрепена от интегрирани инвестиции. От изпълнението на дейностите по процедурата се очаква да се постигнат следните резултати: - повишаване на енергийната ефективност на жилищни и обществени сгради; - намаляване на крайното енергийно потребление; - намаляване емисиите на парникови газове; - повишаване качеството на живот, социалното включване и подобряването на екологичната среда чрез благоустрояване на градската среда и междублоковите пространства в градовете; - подобряване на инвестиционната активност чрез изпълнение на мерки за икономическа инфраструктура; - осигурена подходяща социална инфраструктура, включително съвременни социални жилища за настаняване на уязвими и необлагодетелствани групи от населението; - обновена и модернизирана образователна/ културна/ здравна инфраструктура; - създаден по-ефективен, по-бърз и по-екологичен градски транспорт с по-малко потребление на енергия и възможности за алтернативни форми на транспорт; - изградени нови или реконструирани/модернизирани съществуващи пътища. Очакваните резултати ще бъдат подробно описани на по-късен етап в Насоките за кандидатите по процедурата в съответствие с одобрените концепции за ИТИ.
7.	**Изисквания към бенефициента**	Бенефициентът трябва: - да разполага с необходимите финансови ресурси и механизми за покриване на разходите за експлоатация и поддръжка на операции, включващи инвестиции в инфраструктура или производствени инвестиции, за да се гарантира тяхната финансова устойчивост; - да спазва принципите, изложени във Финансовия регламент, като добро финансово управление и резултати, прозрачност, равно третиране и недискриминация; - да има за цел да се премахнат неравенствата и да се насърчава равенството между мъжете и жените и интегрирането на принципа на равенството между половете и да се бори с дискриминацията, основана на пол, расов или етнически произход, религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация; и да избягва всякаква форма на сегрегация

		или изключване. Когато се финансира инфраструктура, тя трябва да осигури достъпност за хора с увреждания; - да гарантира постигането на устойчивост на изменението на климата на инфраструктурните инвестиции в контекста на устойчивото развитие и насърчаването на целта на Съюза за съхраняване, опазване и подобряване на качеството на околната среда; - да прилага принципа на партньорство като съществен елемент при изпълнението на дейностите, когато е приложимо, съгласно Европейския кодекс за партньорство; - да осигурява видимост на подкрепата във всички дейности, свързани с тази процедура; да извършва комуникационни дейности с особен фокус върху резултатите и добавената стойност на подкрепата от Съюза, както и действия за повишаване на осведомеността относно постиженията, реализирани с финансиране от Съюза; Когато бенефициентът не спазва задълженията за видимост и не са предприети корективни действия, управляващият орган прилага мерки, като взема предвид принципа на пропорционалност, като анулира до 3 % от подкрепата, осигурена от фондовете за съответната операция; - да гарантира, че дейностите и разходите са законни, в съответствие с приложимото европейско и българско законодателство.
8.	**Демаркация и допълняемост**	**1. Инфраструктурни мерки за насърчаване на икономическата активност:** За индустриалните паркове по Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) и ПРР ще се подкрепят сходни дейности (техническа инфраструктура, сгради и зарядни станции), но инвестициите по ПРР могат да включват и всички други видове мерки, допустими за финансиране по програмата – жилища, детски градини и училища, обществен транспорт за осигуряване на свързаност, в зависимост от местните нужди. За индустриални паркове и зони, които не се подкрепят от НПВУ, ПРР ще инвестира също в улици, електричество, вода и канализация. Демаркацията ще се осигури на проектен принцип – мерки подкрепени по НПВУ няма да могат да получат финансиране по ПРР. **2. Енергийна ефективност и устойчиво обновяване на жилищни и обществени сгради, вкл. студентски и ученически общежития:** Демаркацията между мерките по НПВУ и ПРР ще бъде осигурена на проектен принцип – мерки, подкрепени по НПВУ няма да получават

		подкрепа по ПРР. За разлика от мерките за подпомагане на възобновяеми енергийни източници по НПВУ, които се подкрепят самостоятелно, по ПРР ще се прилага интегриран подход: възобновяемите енергийни източници (ВЕИ) ще бъдат подпомагани само като част от мерките за енергийна ефективност и могат да бъдат допълнени с други мерки в и около сградите като инфраструктура за зареждане от ВЕИ, цифровизация в сградите, зелена инфраструктура и т.н. **3. Устойчива мобилност, вкл. градска мобилност:** Демаркацията между НПВУ и ПРР ще се осигурява на проектна база – мерки, получили подкрепа по НПВУ няма да бъдат финансирани по ПРР. Съответно в рамките на ПРР могат да бъдат включени дейности, които допълват и надграждат одобрените мерки по НПВУ. **4. Пътна инфраструктура, функционални връзки и пътна безопасност:** За пътна инфраструктура се осъществява демаркация с подпомагането по Програма „Транспортна свързаност“ (ПТС): ПТС подпомага само пътища от TEN-T мрежата и извън границите на населените места, а ПРР подпомага мерки извън TEN-T мрежата и на територията на населените места. Демаркация на териториален принцип се осъществява и със Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023-2027 г.: ПРР интервенира в общински пътища само на територията на градските общини, а Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023-2027 г. – на територията на селски общини. **5. Зелена градска инфраструктура и сигурност в обществени пространства:** Мерки за градска инфраструктура се подкрепят по ПРР само на територията на градските общини. Селските общини получават подпомагане в рамките на СПРЗСР. Демаркацията с Програма „Околна среда“ (ПОС) по отношение на мерките за зелена инфраструктура се осигурява на ниво концепция за ИТИ като кандидатът описва за всяка от двете програми какви мерки се предлагат за финансиране без да се допуска дублиране на мерки и дейности. Съответно проверката се извършва и на проектно ниво. **6. Образователна инфраструктура и оборудване:** В рамките на ПРР ще се подкрепят инвестиции в образователна инфраструктура, които не са получили подкрепа от НПВУ. За разлика от НПВУ, ПРР ще финансира доставката на училищни автобуси и няма да подкрепя инвестиции в STEM. Нови обекти на образователната инфраструктура ще бъдат финансирани само в рамките на ПРР. За тях по процедурата е

		необходимо одобрение от Министерството на образованието и науката, което потвърждава, че изграждането на обектите е в съответствие с националните приоритети и че след изграждането им ще бъде осигурено тяхното функциониране. **7. Здравна и социална инфраструктура:** ПРР ще допълва инвестициите в здравна инфраструктура по НПВУ чрез подкрепа за инвестиции, които не са предвидени за финансиране по НПВУ. Докато НПВУ ще подкрепя болничната помощ, ПРР ще се фокусира върху превенцията и профилактиката чрез предоставяне на оборудване на общопрактикуващите лекари (индивидуални и групови практики) с фокус върху отдалечени и труднодостъпни места и мобилни кабинети. Докато НПВУ ще подкрепя центрове за лечение на мозъчно-съдови заболявания, ПРР ще инвестира в диагностика на сърдечно-съдови и онкологични заболявания. Диагностичната функция на болниците е част от здравната превенция и като такава ще бъде подпомогната от ПРР по отношение на сърдечно-съдови и онкологични заболявания, т.е. ПРР ще подпомогне модернизацията на диагностичната апаратура и модернизацията на съответните помещения, свързани с ранна диагностика и превенция на социално-важни заболявания (сърдечно-съдови и онкологични). Модернизацията на болничната база по НПВУ е тясно свързана с лечебната функция на болниците, а не с профилактичната. Допълването и разграничаването на инвестициите в социални услуги се осигурява чрез картографирането на социалните услуги, извършвано от Министерството на труда и социалните услуги. Услугите, които ще се подкрепят по всеки от инструментите (НПВУ и ПРР), са включени отделно в картата. **8. Жилищно настаняване:** Мерките за жилищно настаняване се подпомагат със средства от ПРР само на територията на градски общини. **9. Култура, спорт и туризъм:** Мерките за културна и спортна инфраструктура се подпомагат по ПРР само на територията на градски общини, предвид допустимостта им за финансиране в рамките на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023-2027 г. Същевременно мерките за насърчаване на туризма са допустими за финансиране на територията на цялата страна. Информацията, предоставена по-горе е в съответствие с Приложение 8 от Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027, намираща се на следния линк - https://bgregio.eu/wps/portal/operativna-programa/regional-development-program-2021-2027/planning-programming-

		prd-2021-2027/program-documents/version-2.2-PRD-2021-2027. С изпълнението на инвестициите, включени в одобрените концепции за ИТИ, ще се постигне интегриран и синергичен ефект, тъй като отделните мерки са свързани помежду си и водят до постигане на общата цел на концепцията. Инвестициите в областта на образователна и социална инфраструктура ще се изпълняват комбинирано с „меки мерки“, което допълнително ще подсили синергичния ефект. Едновременно с това, на фаза 1 за всяка концепция за ИТИ е изискано да бъде представена обосновка по какъв начин се допълват и свързват отделните мерки, включително и с вече изпълнени такива и как същите допринасят за интегрираността на концепцията. Посоченото, от своя страна, гарантира, че в рамките на процедурата ще бъдат финансирани проектни предложения, които заедно с проектните предложения, финансирани по другите програми в подхода ИТИ, ще допринесат за цялостни решения на конкретни проблеми в целевите територии.
III. Размер на безвъзмездната финансова помощ		
1.	**Минимален размер на помощта**	Ще бъде уточнено в Насоките за кандидатстване и ще бъде съобразено с одобрените концепции за ИТИ
2.	**Максимален размер на помощта**	Ще бъде уточнено в Насоките за кандидатстване и ще бъде съобразено с одобрените концепции за ИТИ
3.	**Размер на съфинансиране от ЕФРР**	70% при проектни предложения в региони в преход и 85% при проектни предложения в по-слабо развити региони
4.	**Размер на национален принос**	30% при проектни предложения в региони в преход и 15% при проектни предложения в по-слабо развити региони
5.	**Съфинансиране от страна на бенефициента (ако е приложимо)**	Ще бъде уточнено в Насоките за кандидатстване в съответствие с изискванията, посочени в ПРР 2021-2027 и приложимия режим на държавна помощ
IV. Индикатори по процедурата		
Индикатори за продукт		
1.	Жилища с подобрени енергийни характеристики - 2 650 жилищни сгради;	
2.	Обществени сгради с подобрени енергийни характеристики - 126 900 м^2;	
3.	Зелена инфраструктура, подпомогната за цели, различни от адаптиране към изменението на климата - 30 хектари;	
4.	Дължина на новите или подобрени пътища - извън трансевропейската транспортна мрежа - 12 км;	
5.	Дължина на реконструираните или модернизирани пътища - извън трансевропейската транспортна мрежа - 55 км;	

6.	Капацитет на екологосъобразния подвижен състав за колективен обществен транспорт – 7 998 пътници;
7.	Специализирана велосипедна инфраструктура, за която се отпуска подпомагане - 136 км;
8.	Инфраструктура за алтернативни горива (точки за зареждане/зарядни точки) - 249 станции за зареждане с гориво/електроенергия;
9.	Капацитет на нови или модернизирани места за социално жилищно настаняване - 892 лица;
10.	Капацитет на класните стаи на нови или модернизирани детски заведения - 13 027 лица;
11.	Капацитет на класните стаи на нови или модернизирани образователни заведения - 40 131 лица;
12.	Капацитет на нови или модернизирани здравни заведения - 120 000 лица/година;
13.	Капацитет на нови или модернизирани структури за социални грижи (различни от жилищно настаняване) - 1 587 лица/година;
14.	Жители, обхванати от проекти в рамките на стратегии за интегрирано териториално развитие - 1 810 260 лица;
15.	Стратегии за интегрирано териториално развитие, които получават подпомагане - 6 приноси към стратегии;
16.	Интегрирани проекти за териториално развитие - 24 проекти;
17.	Брой културни и туристически обекти, които получават подпомагане - 57 културни и туристически обекти;
18.	Незастроени площи, създадени или рехабилитирани в градските райони - 1 156 121 $м^2$;
Индикатори за резултат	
19.	Годишно първично енергийно потребление (от което: жилища, обществени сгради, предприятия, други) - 79 522 MWh/година;
20.	Очаквани емисии на парникови газове - 18 483 тонове еквивалент на CO_2/година;
21.	Годишен брой ползватели на новоизградени, реконструирани, усъвършенствани или модернизирани пътища - 19 263 446 пътник/km/година;
22.	Годишен брой ползватели на нов или модернизиран обществен транспорт - 29 368 потребители/година;
23.	Годишен брой ползватели на ново или модернизирано социално жилищно настаняване - 803 потребители/година;
24.	Годишен брой ползватели на нови или модернизирани детски заведения - 11 724 потребители/година;
25.	Годишен брой ползватели на нови или модернизирани учебни заведения - 36 118 потребители/година;
26.	Годишен брой ползватели на нови или модернизирани здравни заведения - 1 399 858 потребители/година;

27.	Годишен брой ползватели на нови или модернизирани заведения за социални грижи - 1 156 121 потребители/година;
28.	Жители с достъп до нова или подобрена зелена инфраструктура - 386 087 лица;
29.	Подкрепени общопрактикуващи лекари в страната - 400 брой.

V. Обосновка за необходимостта

Интегрираният териториален инструмент (ИТИ) е териториален инструмент на кохезионната политика, който се реализира с подкрепа по **Приоритет 2 „Интегрирано териториално развитие на регионите“ на ПРР 2021-2027 г.,** както и със средства от други програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Европейския социален фонд + (ЕСФ+).

Целта на инструмента **ИТИ** е да се насърчи партньорството и сътрудничеството между различни общини, институции и заинтересовани страни, както и осъществяването на интегрирани мерки без оглед на административно-териториалните граници. В концепции за **ИТИ** могат да участват всякакъв вид проекти, финансирани от различни източници, като водещи са общи специфики или потенциали за развитие на целевите територии в съответствие с Интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2.

В териториалния обхват на Приоритет 2 от ПРР попадат 40 градски общини - *Враца, Ловеч, Лом, Монтана, Троян, Габрово, Горна Оряховица, Севлиево, Разград, Свищов, Силистра, Добрич, Търговище, Шумен, Сливен, Ямбол, Нова Загора, Айтос, Карнобат, Казанлък, Свиленград, Харманли, Димитровград, Кърджали, Хасково, Асеновград, Велинград, Смолян, Пазарджик, Пещера, Панагюрище, Карлово, Ботевград, Гоце Делчев, Дупница, Кюстендил, Перник, Петрич, Самоков, Сандански.* Същевременно допустими за финансиране могат да бъдат и всички селски общини за мерките извън обхвата на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони. В допълнение, десетте големи градски общини (*София, Пловдив, Варна, Бургас, Русе, Плевен, Стара Загора, Велико Търново, Видин, Благоевград*) също могат да участват в изпълнението на подхода със средства от Приоритет 1 „Интегрирано градско развитие“ на ПРР.

В рамките на процедурата със средства от ПРР могат да се финансират следните видове дейности:

- Мерки за насърчаване на икономическата активност, вкл. инфраструктура за бизнес и предприемачество (вкл. сгради), бизнес и индустриални паркове;
- Енергийна ефективност и устойчиво обновяване на жилищни и обществени сгради;
- Устойчива мобилност, вкл. градска мобилност;
- Пътна инфраструктура, функционални връзки и пътна безопасност;
- Зелена градска инфраструктура и сигурност в обществени пространства;
- Образователна инфраструктура за предучилищно, училищно и висше образование, включително детски градини;
- Здравна и социална инфраструктура;
- Жилищно настаняване;
- Култура, спорт и туризъм;

- Други мерки, допустими по ЕФРР и идентифицирани въз основа на подхода „отдолу-нагоре“, при спазване на ясна процедура за демаркация с други програми.

Допустими бенефициенти са широк кръг заинтересовани страни, като приоритет ще се дава на партньорства действащи на съответната територия, включително *държавни органи, областни администрации и общински власти; представителите на гражданското общество (неправителствени организации, организации на работодатели и на синдикати, фондации); представители на бизнеса (предприятия), научната общност; сдруженията на собствениците на сгради в режим на етажна собственост и други заинтересовани страни на местно ниво.*

Процедурата по приоритет 2 „Интегрирано териториално развитие на регионите“ по ПРР 2021-2027 се изпълнява на две фази. Фаза 1 включва подбор на концепции за ИТИ, за която Управляващият орган (УО) на ПРР е разработил Единни указания за кандидатстване с концепции за ИТИ, с краен срок 27.09.2023 г.

С Решение на Министерския съвет № 335 от 7 юни 2019 г., изменено с Решение № 496 на Министерския съвет от 21 юли 2020 г., е предвидено всяка от програмите, съфинансирани от Европейския социален фонд+, Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд за програмен период 2021-2027 г., с изключение на Програмата за транспортна свързаност, Програмата за храни и основно материално подпомагане и Програмата за техническа помощ, да заделят ресурс в размер на поне 10 % от финансовата си алокация за осъществяване на интегрирани подходи за териториално развитие, т. е. за инструмента ИТИ. В тази връзка, в Единните указания за кандидатстване с концепции за ИТИ (Фаза 1) е посочен индикативен бюджет за всяка програма, включена в подхода, разпределен по региони за планиране.

В рамките на срока са подадени общо 165 концепции за ИТИ, които в периода октомври 2023 г. - март 2024 г. са оценени на етап административно съответствие и допустимост. Успешно преминали оценката са общо 116 броя концепции за ИТИ, а 49 броя концепции за ИТИ са отхвърлени. Концепциите за ИТИ, които искат финансиране по ПРР, са общо 103 броя, като 3 от тях са индивидуални (които ще се финансиране само по ПРР). На следващ етап (приоритизация) преминават 100 броя комбинирани концепции за ИТИ (от които 8 са смесени и обхващат няколко региона). Обща стойност на всички концепции за ИТИ, с предвидено финансиране по ПРР, възлиза на 3 734 796 163,43 лева, разпределени на Северна и Южна България, както следва: брой концепции за ИТИ в Северна България 44 броя (от които 6 са смесени и обхващат няколко региона), на стойност 1 332 297 869,93 лв. и брой концепции за ИТИ в Южна България 65 броя (от които 8 са смесени и обхващат няколко региона), на стойност 2 402 498 293,50 лв.

Към настоящия момент се извършва приоритизация от звената за предварителен подбор към Регионалните съвети за развитие и се провеждат публични обсъждания от звената за публични консултации към Регионалните съвети за развитие. Следващата стъпка е приоритизация от широкия състав на Регионалните съвети за развитие, което следва да приключи до края на месец май 2024 г. Приоритизацията приключва с изготвянето на 6 Общи програмни концепции (по една за всеки регион), в която одобрените концепции за ИТИ са подредени по броя точки, които са получили.

На база информацията, получена от Фаза 1, УО на ПРР ще има конкретни данни за мерките/ дейностите, които са включени в одобрените концепции за ИТИ и съответно ще кандидатстват за финансиране във всеки регион на фаза 2. Водещите партньори на одобрените концепции за ИТИ стават конкретни бенефициенти по ПРР, съгласно чл. 25, ал. 1, т. 2 на ЗУСЕФСУ. УО следва да обяви покана и да публикува Насоки за кандидатстване за тези концепции за ИТИ, за които ще е достатъчен бюджетът на ниво регион за планиране. На Фаза 2 всеки конкретен бенефициент ще трябва да

разработи пълно проектно предложение, което да представя в детайли мерките, предвидени в одобрената концепция за ИТИ.

В тази връзка, при разработването на критериите за оценка на концепциите за ИТИ на фаза 1, Управляващият орган включи всички задължителни изисквания, залегнали в ПРР, като за част от тях ще бъде даван приоритет и на фаза 2 – кандидатстване и оценка на проектни предложения, както следва:

- Мерките по Приоритет 2 на ПРР, свързани с образователна и социална инфраструктура**,** следва да се реализират в координация с подходящи „меки“ мерки, финансирани от различни източници, вкл.и чрез ЕСФ+. Последните ще бъдат адресирани към справяне със специфични нужди на териториално ниво, с оглед преодоляване на съществуващи на местно ниво ограничения - бариери за достъп до образование или насърчаване на партньорство между образователните институции, социалните и икономически партньори и гражданско общество на местно ниво, подкрепа при предоставяне на услуги и обучение на персонала - за новосъздадени социални услуги, осигуряващи по-добър достъп до пазар на труда, социално включване. В допълнение, мерките по Приоритет 2 за социална инфраструктура ще са насочени към подпомагане на услугите, включени в Националната карта на социалните услуги. Услуги за резидентна грижа няма да бъдат подпомагани по ПРР, съгласно въведения институционализиран подход. В тази връзка, на фаза 1 бяха включени конкретни критерии изискващи в концепциите за ИТИ, свързани с образователна и социална инфраструктура, да бъдат включвани комбинация от инфраструктурни и „меки“ мерки, както и съответните обосновки относно необходимостта и обвързаността на мерките. Съответно приоритет се дава на концепции за ИТИ, които освен всичко изброено, включват комбинация от мерки по няколко програми, финансирани с европейски средства. Аналогично, на ниво проектно предложение е включен критерий за проверка на задължителната комбинация от инфраструктурни и „меки“ мерки при образователна и социална инфраструктура.

- Повече от 355,7 милиона евро са разпределени за мерки в областта на социалното включване, жилищното настаняване, образованието и здравеопазването по Приоритет 2 и следва да се използват само за инвестиции в тези области. Посоченото разпределение на средствата е описано в Единните указания на фаза 1 от подбора на концепции за ИТИ и ще бъде заложено като изискване на етапа на оценка на проектни предложения като подходът по проверката му ще бъде описан в Насоките за кандидатстване.

- По ПРР следва да се прилага диференциран подход за финансиране на енергийно уязвими потребители и лица, попадащи в определението за енергийна бедност, на които ще се предоставя по-висок процент на безвъзмездна финансова помощ. По отношение на енергийно уязвими потребители и лица, попадащи в определението за енергийна бедност, на фаза 1 е заложено, че същите могат да получат 100% безвъзмездна финансова помощ, за разлика от всички останали, които могат да получат максимум 95%. Съответно, за посоченото изискване е включен критерий за оценка на ниво проектни предложения като в Насоките за кандидатстване по процедурата ще бъде детайлно описано как се извършва проверката за лицата, отговарящи на определението за енергийна бедност.

- По отношение на проектите за енергийната ефективност водещо изискване, при всички инвестиции в сгради, ще е постигането на най-високият възможен клас на енергопотребление, внедряването на най-ефективните енергийни системи и решения за отопление, използването на ВЕИ и иновативни технологии, където е приложимо. За целта, в критериите за техническа и финансова оценка е включен критерий, съгласно който се дава приоритет на проекти, включващи подобен род решения.

- Приоритет ще бъде насърчаването на интегрирани проекти с икономическа ориентация или изпълнявани от икономически оператори, водещи до икономически ползи и резултати за целевата група и територия. Посоченото изискване е приложено на фаза 1 на подбор на концепции за ИТИ като в случай на интегриран проект с икономическа ориентация или изпълняван от икономически оператор, водещ до икономически ползи и резултати, същият е получавал по-голям брой точки.

- Фокусът на инвестициите по ПРР е развитието на функционални зони, въз основа на идентифицираните нужди и възможностите на интегрираните териториалните планове, с оглед насърчаване на интервенции за подобряване на функционалните връзки между териториите и населените места, включително селски райони. За изпълнение на посоченото изискване е дадена възможност за изпълнение на част от мерките по ПРР и на територията на селски общини. Съответно, на фаза 1 при подбора на концепции за ИТИ е даден приоритет на концепции, които допринасят за развитието на функционални зони и връзки. Посоченото е отчетено на ниво концепция за ИТИ като взема предвид всички включени мерки и дейности по различните програми.

- Приоритетно ще се насърчават партньорствата между различни видове организации, както и приоритетно ще се подкрепят проекти, разработени в съответствие с принципите на Новия европейски Баухаус. Посочените изисквания са включени на фаза 1 при подбора на концепции за ИТИ като критерии за приоритизация. Партньорството на различни видове заинтересовани страни от различни сектори даваше по-голям брой точки при приоритизацията на концепциите за ИТИ. На ниво проектно предложение ще се извършва оценка относно приноса на дейностите, включени в проекта, към принципите на Новия европейски Баухаус.

- За да се гарантира, че нуждите на най-нуждаещите се лица и общности са посрещнати, концепциите за ИТИ, насочени към уязвимите групи, включително роми, както и най-нуждаещите се или лишени от основни услуги лица и общности, бяха приоритизирани по време на процеса на подбор на концепции за ИТИ на фаза 1, чрез специфични критерии, носещи и по-високи точки, като същевременно се целеше да се избягва сегрегацията. На ниво проектно предложение, ще бъде изисквано да са адресирани уязвимите групи, най-нуждаещите се лица и общности като ще се дава приоритет на проектни предложения, които включват повече от една уязвима група.

- Мерките в социалната, културна и здравна инфраструктура ще се основават на резултатите от индивидуалните оценки на нуждите, дефинирани с картите на нуждите на съответният сектор. Посоченото изискване ще се проверява чрез критерий за административно съответствие и допустимост на ниво проектно предложение.

- Инвестициите по Приоритет 2 на ПРР трябва да са в съответствие и да допринасят за стратегията за деинституционализация и политиките и правните рамки на ЕС за правата на човека: Конвенцията на ООН за прилагане на правата на хората с увреждания, включително общ коментар 5 и заключителните бележки на Комитета на ООН по правата на хората с увреждания, Европейския стълб на социалните права и Стратегия за правата на хората с увреждания, при зачитане на принципите на равенство, свобода на избора, право на независим живот, достъпност и забрана на всички форми на сегрегация. За проследяване на посоченото изискване е включен критерий, свързан със спазването на хоризонталните принципи. Конкретните изисквания и обосновки, които ще трябва да предоставят кандидатите на етапа на кандидатстване с проектни предложения, ще бъдат детайлно описани в Насоките за кандидатстване по процедурата.

- Инвестициите по Приоритет 2 на ПРР ще подпомагат най-нуждаещите се райони в общините, определени с общинските планове за интегрирано развитие, като имащи неблагоприятни характеристики и/или като райони със социални, икономически или екологични проблеми: най-малко

10% от бюджета по Приоритет 2 „Интегрирано териториално развитие“ на регионите“ ще бъдат разпределени за интервенции в такива територии. С оглед постигане на заложения минимален процент, на етапа на подбор на концепции за ИТИ е даван приоритет на концепции, изпълнявани в цитираните райони. В допълнение, в настоящата методология е включен критерий за техническа и финансова оценка, който дава приоритет на проектни предложения, адресиращи посочените райони. В Насоките за кандидатстване по процедурата ще бъде разписан конкретния подход, по който ще бъде проследявано изискването за минимум 10% от бюджета на Приоритет 2 да бъде насочен към такива проекти.

- За да се насърчи приносът към Стратегията на ЕС за Дунавския регион, при подбора на проекти за финансиране по ПРР, ще се присъждат допълнителни точки при проекти, които ще се изпълняват координирано или съвместно с партньори от други страни, обхванати от Стратегията на ЕС за Дунавския регион. Допълнителни точки ще се присъждат и за проекти, изпълнявани в координация или сътрудничество с партньори от други черноморски държави. ПРР ще подкрепя приоритетно съвместни проекти с партньори от други държави и ще може да финансира дейности на територията на други държави, когато те се допълват и допринасят за изпълнението на целите на програмата, като за такива проектни предложения ще се присъждат допълнителни точки. Посочените изисквания са включени на фаза 1 на етапа на приоритизация на концепции за ИТИ. На ниво проектно предложение също са заложени критерии за техническа и финансова оценка, даващи приоритет на подобен род проекти.

По този начин, след като е извършена приоритизация на концепциите за ИТИ на Фаза 1, последните са получили приоритет по всички заложени изисквания по Приоритет 2 на ПРР, т.е. концепциите, които са изпълнили в по-голяма степен посочените изисквания, са класирани на по-предни позиции в съответните списъци за региона и ще бъдат поканени да подадат пълни проектни предложения на Фаза 2.

На Фаза 2 от подхода ИТИ всеки Управляващ орган разработва методология и критерии за подбор на проектни предложения и Насоки за кандидатстване за съответните мерки, които са били допустими за финансиране съгласно Единните указания за кандидатстване с концепции за ИТИ. В случаите на комбинирани концепции за ИТИ, Управляващите органи публикуват отделни Насоки за кандидатстване и канят конкретните бенефициенти (кандидати или партньори в одобрени концепции за ИТИ) да подадат пълни проектни предложения за одобрените им на Фаза 1 мерки. След извършване на оценка на проектните предложения, всеки Управляващ орган издава решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и сключва договор за финансиране за одобрените проектни предложения.

Водещата програма по прилагане на подхода ИТИ, съгласно Правилника за прилагане на закона за регионалното развитие, е ПРР 2021-2027 г. В този смисъл, Комитетът за наблюдение на ПРР е определен за органа, който проследява изпълнението на одобрените концепции за ИТИ, които се изпълняват чрез сключените договори за финансиране по отделните програми. На членовете на Комитета за наблюдение регулярно всяка програма докладва напредъка в изпълнението на подхода ИТИ и съответно на отделните договори за финансиране и одобрените концепции за ИТИ. По този начин се осигурява съгласуваност и допълняемост в процеса на изпълнение на отделните мерки (видове инвестиции) по отделните програми.

МЕТОДОЛОГИЯ И КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР НА ОПЕРАЦИИ

ПРИ ПРОЦЕДУРА НА ДИРЕКТНО ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ПО ПРИОРИТЕТ 2 „ИНТЕГРИРАНО ТЕРИТОРИАЛНО РАЗВИТИЕ НА РЕГИОНИТЕ“ ПО ПРР 2021-2027

Критерии за административно съответствие и допустимост	**ДА**	**НЕ**	**Н/П**	**Източник за проверка/ Бележки**
1. Проектното предложение е подадено от лицето, представляващо кандидата, или от оправомощено лице и е приложен документ за оправомощаване/упълномощаване.	☐	☐		Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020
2. Всички раздели на Формуляра за кандидатстване в ИСУН 2020 са попълнени с изискуемата информация, съгласно Насоките за кандидатстване	☐	☐		Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020
3. Кандидатът е допустим по настоящата процедура	☐	☐		Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020
4. Партньорите са допустими и отговорят на изискванията на Насоките за кандидатстване (ако е приложимо)	☐	☐	☐	Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020
5. Приложено е партньорско споразумение между кандидата и партньора/ите (*ако е приложимо)*	☐	☐	☐	Раздел „Прикачени документи“ на Формуляра за кандидатстване
6. Към проектното предложение са приложени всички изискуеми документи от кандидата и партньора/ите *(ако е приложимо),* съгласно Насоките за кандидатстване, като документите за които е указано са коректно попълнени, подписани и приложени в изискуемия формат, съгласно Насоките за кандидатстване.	☐	☐		Раздел „Прикачени документи“ на Формуляра за кандидатстване
7. Проектното предложение е в съответствие с одобрената концепция за интегрирана териториална инвестиция (ИТИ), включена в Общата програмна концепция за приноса на фондовете на ЕС към Интегрираната териториална стратегия за развитие на региона, одобрена от съответния Регионален съвет за развитие, както и са налични средства по ПРР за неговото финансиране.	☐	☐		Раздел „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ на Формуляра за кандидатстване

8. Дейностите, предвидени за финансиране в проектното предложение по отношение на пътна, здравна, образователна, социална и културна инфраструктура, са в съответствие с националните стратегии и картите на нуждите в секторите, изготвени от органите, отговорни за съответните политики, в т.ч., тези, за които на Фаза 1 е било представено писмо за подкрепа, вече са включени в съответните национални стратегии или карти на нуждите *(ако е приложимо)*	☐	☐	☐	Раздел „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ на Формуляра за кандидатстване
9. Дейностите, предвидени за финансиране в проектното предложение, за мерки за социална и здравна инфраструктура се основават на резултатите от индивидуалните оценки на нуждите и потребностите на засегнатите лица. Инвестициите трябва да са в съответствие и да допринасят за стратегията за деинституционализация и политиките и правните рамки на ЕС за правата на човека: Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, включително Общ коментар 5 и заключителните бележки на Комитета на ООН по правата на хората с увреждания, Европейския стълб на социалните права и Стратегията за правата на хората с увреждания, при надлежно зачитане на принципите на равенство, свобода на избор, право на независим живот, достъпност и забрана на всички форми на сегрегация *(ако е приложимо)*	☐	☐	☐	Раздел „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ на Формуляра за кандидатстване
10. Инфраструктурните мерки при инвестиции в социална или в образователна инфраструктура или жилищно настаняване са комбинирани с подходящи меки мерки *(ако е приложимо)*	☐	☐	☐	Раздел „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ на Формуляра за кандидатстване
11. В случай на проектно предложение, предвиждащо инвестиции в нови социални услуги, е извършена служебна проверка и е получено потвърждение от Агенцията за социално подпомагане, че предложеното от съответната община създаване на нова социална услуга съответства на държавната политика и предоставянето й ще бъде обезпечено финансово *(ако е приложимо)*	☐	☐	☐	Извършена служебна проверка чрез Агенция за социално подпомагане

12. В случай на проектно предложение, предвиждащо инвестиции в нова образователна инфраструктура, за същата е представено писмо за подкрепа от Министерство на образованието и науката, което потвърждава, че изграждането на обектите е в съответствие с националните приоритети и че след изграждането й ще бъде осигурено нейното функциониране *(ако е приложимо)*	☐	☐	☐	Приложени документи към формуляра за кандидатстване в ИСУН 2020
13. В случай на проектно предложение, включващо мерки, свързани с енергийна ефективност или обновяване или изграждане на сграден фонд, същите следва да се изпълняват интегрирано с мерки за зелена градска инфраструктура, включително с мерки за облагородяване на територии с неблагоприятни социално-икономически характеристики, вземащи под внимание нуждите на местните общности *(ако е приложимо)*	☐	☐	☐	Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020
14. В случай на проектно предложение, включващо мерки за енергийна ефективност и устойчиво обновяване на жилищни и обществени сгради (с изключение на ученически общежития), в бюджета е заложено собствено участие в размер на минимум 5% от допустимите разходи, включени в проектното предложение *(ако е приложимо)*	☐	☐	☐	Раздел „Бюджет“ на Формуляра за кандидатстване в ИСУН 2020
15. В случай на проектно предложение, включващо мерки за енергийна ефективност и устойчиво обновяване на жилищни сгради, в проектното предложение е представена изискуемата съгласно Насоките за кандидатстване информация/ документи относно енергийно бедни домакинства и за техните жилища е предвидено 100% безвъзмездно финансиране *(ако е приложимо)*	☐	☐	☐	Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020 и приложени документи към него

16. В случай на проектно предложение, включващо мерки, свързани с енергийна ефективност или обновяване на сграден фонд, са приложени доклад за резултатите от обследването за енергийна ефективност, резюме за резултатите от обследването за енергийна ефективност и сертификат за енергийни характеристики на сграда в експлоатация, изготвени съгласно Наредба № Е-РД-04-2 от 16.12.2022 г. за обследване за енергийна ефективност, сертифициране и оценка на енергийните спестявания на сгради, с предписан пакет от енергоспестяващи мерки за постигане на най-малко клас на енергопотребление „В“ и минимум 30% намаляване на преките и непреките емисии на парникови газове в сравнение с предварителните емисии				
17. Проектното предложение е в съответствие с изискванията на приложимия режим за държавна помощ, съгласно Насоките за кандидатстване и Указанията за оценка на съответствието на проектните предложения с правилата за държавни помощи	☐	☐		Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020 и прикачени документи към него
18. Общият размер на исканото финансиране чрез безвъзмездна финансова помощ на проектното предложение е равен или по-малък от общия размер на исканото финансиране чрез безвъзмездна финансова помощ за съответните мерки/ дейности в одобрената концепция за ИТИ	☐	☐		Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020
19. Продължителността на проектното предложение не надвишава максимално допустимия период на изпълнение, съгласно Насоките за кандидатстване	☐	☐		Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020
20. Дейностите в проектното предложение, съответстват на допустимите дейности по настоящата процедура и на планираните дейности в одобрената концепция за ИТИ	☐	☐		Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020
21. Проектното предложение предвижда мерки за информация, прозрачност и видимост, съгласно Насоките за кандидатстване	☐	☐		Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020
22. Разходите в проектното предложение са допустими за финансиране по процедурата и съответстват на предвидените дейности в проектното предложение	☐	☐		Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020

23. Кандидатът е представил финансова обосновка за реалистичност и съответствие с пазарните цени за разходите, за които се предвижда финансиране с безвъзмездни средства съгласно изискванията на Насоките за кандидатстване	☐	☐		Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020 и приложени документи към него
24. Включените в бюджета на проектното предложение разходи, финансирани с безвъзмездна финансова помощ, съответстват на определените изисквания или ограничения, посочени в Насоките за кандидатстване	☐	☐		Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020
25. Проектното предложение отговоря на изискванията за териториален обхват на допустимите дейности съгласно Насоките за кандидатстване	☐	☐		Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020
26. Проектното предложение е в съответствие с хоризонталните принципи и изискванията по ПРР, описани в Насоките за кандидатстване, както следва: - устойчиво развитие; - равни възможности и недопускане на дискриминация; - равенство между половете; - достъпна физическа среда за хората с увреждания; - климатична устойчивост.	☐	☐		Раздел „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ на Формуляра за кандидатстване
27. При изпълнение на дейностите, включени в проектното предложение, са предвидени подходи за гарантиране на равенството, приобщаване и недискриминация чрез насърчаване на достъпа до качествено, приобщаващо и предотвратяващо всички форми на сегрегация образование, жилищно настаняване, здравеопазване, социални и дългосрочни грижи, основни несегрегирани услуги за всички и по-специално за маргинализирани групи като роми, хора с мигрантски произход, хора с увреждания и други специални нужди, възрастни хора, бездомни и др. *(критерият е приложим за проектни предложения за образователна, социална и здравна инфраструктура, както и за жилищно настаняване)*	☐	☐	☐	Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020
28. Проектното предложение е в съответствие с принципа за ненанасяне на значителни вреди по смисъла на чл. 17 от Регламент (ЕС) 2020/852.	☐	☐		Раздел „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ на Формуляра за кандидатстване

29. Целевите стойности на индикаторите са правилно остойностени и са обвързани със съответните дейности и разходи	☐	☐		Раздел „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ на Формуляра за кандидатстване
Критерии за техническа и финансова оценка	**Макс. брой 90 т.**			**Праг за преминаване – 40 т.**
1. Проектното предложение адресира уязвими групи *(уязвими групи са: хора в неравностойно положение, вкл. с увреждания; деца под 18 г.; малцинства (в това число маргинализирани общности като роми); безработни и/или неактивни лица/ младежи; лица в риск от отпадане или отпаднали от системата на образованието; лица без завършени класове от началния и/или прогимназиалния етап; неграмотни или слабо грамотни лица; лица, търсещи или получили закрила)?*	Макс. 15 т.			Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020
Дейностите в проектното предложение са насочени към две или повече уязвими групи	15 т.			
Дейностите в проектното предложение са насочени към една уязвима група	10 т.			
Дейностите в проектното предложение не са насочени към уязвими групи	0 т.			

2. Проектното предложение адресира територии със специфични проблемни характеристики (зони със социални, икономически или екологични проблеми), дефинирани в Интегрираната териториална стратегия за развитие на региона и/или в Плана за интегрирано развитие на общината на целевите територии *Територии със специфични проблемни характеристики са:* *(1) територите в демографски риск, посочени в Интегрираната териториална стратегия за развитие на региона на региона, или* *(2) зони със социални, икономически или екологични проблеми, идентифицирани в Плана за интегрирано развитие на общината на съответните общини, или* *(3) територии в риск от наводнения, посочени в Интегрираната териториална стратегия за развитие на региона на региона и идентифицирани в Плановете за управление на риска от наводнения като райони със значителен потенциален риск от наводнения* Ако отговора е Да, проектното предложение получава 15 т. Ако отговора е Не, проектното предложение получава 0 т.	Макс. 15 т.			Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020
3. В проектното предложение са включени дейности с пряк принос към климатичните цели За едно проектно предложение се приема, че има пряк принос към климатичните цели, ако може да бъде отнесено към един или няколко от кодовете на интервенция с принос към климата съгласно Насоките за кандидатстване	Макс. 10 т.			Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020
В проектното предложение са включени дейности, които могат да бъдат отнесени към повече от един код на интервенция с принос към климата	10 т.			
В проектното предложение са включени дейности, които могат да бъдат отнесени към един код на интервенция с принос към климата	5 т.			
В проектното предложение са включени дейности, които не могат да бъдат отнесени към нито един код на интервенция с принос към климата	0 т.			

4. Проектното предложение допринася за принципите на Новия Европейски Баухаус (устойчивост, естетика, принадлежност) Ако отговора е Да, проектното предложение получава 10 т. Ако отговора е Не, проектното предложение получава 0 т.	Макс. 10 т.			Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020
5. Проектното предложение предвижда участие на партньор от други държави в обхвата на Дунавската стратегия или от Черноморския район и/или дейности, които ще се финансират от програмите INTERREG и/или транснационалната програма „Черноморски басейн“ 2021-2027 и/или Програмата „Дунав“ 2021 – 2027 Ако отговора е Да, проектното предложение получава 5 т. Ако отговора е Не, проектното предложение получава 0 т.	Макс. 5 т.			Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020
6. Проектното предложение включва мерки с пряк принос към изпълнението на приоритетните дейности от Плана за действие за изпълнението на Стратегията на ЕС за Дунавския регион Ако отговора е Да, проектното предложение получава 5 т. Ако отговора е Не, проектното предложение получава 0 т.	Макс. 5 т.			Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020
7. План за изпълнение на дейностите, включени в проектното предложение	Макс. 20 т.			Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020
- Планът за изпълнение на дейностите е реалистичен: дейностите са подходящи и необходими за постигане на очакваните резултати. - Дейностите са описани ясно и конкретно и за всяка дейност е описан резултат от изпълнението й. - Разпределението на дейности във времето е балансирано и би позволило безпроблемно изпълнение на проекта.	20 т.			
Два от горепосочените критерии са изпълнени	10 т.			
Един от горепосочените критерии е изпълнен	5 т.			
8. Принос на проектното предложение към индикаторите по процедурата - Принос към 3 и повече индикатора – 10 т. - Принос към 2 индикатора – 5 т. - Принос към един индикатор – 1 т.	Макс. 10 т.			Формуляр за кандидатстване в ИСУН 2020

Оценката на проектните предложения се извършва чрез попълване на оценителен лист в ИСУН 2020, който включва оценка на административното съответствие и допустимостта и техническа и финансова оценка.

В съответствие с чл. 44, ал. 2 от ЗУСЕФСУ и чл. 25, ал. 4 от ПМС № 23/13.02.2023 г. оценката се извършва в срок до три месеца от датата на подаването на проектните предложения.

При установяване на нередовности, непълноти и/или несъответствия на документите, на конкретния бенефициент се изпраща уведомление за установените нередовности, непълноти и/или несъответствия и се определя разумен срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от една седмица. Срокът за оценка спира да тече до датата на отстраняване на нередовностите.

За да бъдат одобрени за финансиране, проектните предложения трябва да отговарят на всички приложими критерии за административно съответствие и допустимост и да са получили на техническа и финансова оценка общ резултат, не по-малко от 40 точки.